

Forn de calç del Febrer

Sant Martí de Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Miquel Sesperxes
Emplaçament A mà dreta del camí que baixant de Sant Miquel Sesperxes porta al mas Febrer

Coordenades:

Latitud: 41.75215
Longitud: 2.22629
UTM Est (X): 435675
UTM Nord (Y): 4622548

Classificació

Número de fitxa 08224 - 104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Cobert per la vegetació
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00141

Fitxes associades:

[El Febrer](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 20/12/2001 - 01:00

Descripció

Aquesta estructura es troba situada en una petita elevació aprofitant el desnivell natural format per el marge del camí que porta al mas Febrer. Es tracta d'una doble estructura circular i cilíndrica, assentada sobre el terreny natural, de mesures considerables. Aquest forn segueix les mateixes característiques arquitectòniques dels forns de calç tradicionals de planta circular-ovalada, la boca del forn es situa a la part inferior de l'estructura tenint com a funció principal permetre la recollida de les cendres i alimentar el foc. En aquest cas es tracta d'una doble boca construïda amb obra.

Història

Aquesta construcció respon a un forn de producció de calç d'ús particular i d'abast pròpiament local. La construcció d'aquest tipus de forn es solia fer a l'abric d'un pendent ja que facilitava el seu procés productiu tant de càrrega del forn com del posterior transport del material. La boca del forn es troba a la part inferior del pendent des d'on era més fàcil realitzar l'alimentació del forn i la seva neteja. L'ús de la calç com element constructiu, barrejat amb sorra i aigua o sola, ha estat utilitzat de forma tradicional com a material de lligar. El procés s'iniciava amb l'extracció de la pedra, que un cop col·locada dins el forn i a alta temperatura, esdevenia pols. La calç resulta de calcinar la pedra calcària, molt rica en carbonat calci i que un cop sotmesa a una temperatura de 900° o 1000 ° C, se'n obté la calç. Quan aquesta substància surt del forn es presenta en terrossos d'òxid de calci de color rosat, que tradicionalment es coneix com a calç viva o calç de terrós i; la seva posterior manipulació permetrà que en la construcció s'utilitzi la calç en pasta o la calç en pols, les dues com a modalitats de l'hidròxid de calci.

Per a la elaboració de la calç es coneixen dos sistemes: el sistema basat en el forn discontinuo o intermitent, i que ha perdurat fins els nostres dies; i el forn de tipus continuo o forn de raig. En aquests forns es disposaven les capes alternades de pedres de calcita de dimensions variables i es cobria la part superior amb troncs i fang com aïllant, amb algun forat de ventilació. L'alimentació es feia per la boca, situada a baix de l'estructura i les cuites solien durar entre 11 i 12 dies, sense parar el foc.

Aquestes construccions solen estar ubicades en entorns rurals, com és el cas d'aquest forn que es vincularia a un ús temporal i de caire esporàdic i concret com seria la reforma o remodelació del mas Valldeneu. La manca d'elements materials visibles fa que sigui molt difícil la seva datació, per criteris generals s'atribueix una cronologia a partir del segle XVII, i sobretot al llarg del XVIII, perdurant fins a mitjans del segle XX, que coincideix amb el marc cronològic de l'assentament humà al Pla de la Garga.

Bibliografia

CARBONELL, M.C.; DIAZ, M. (2000). Memòria de l'excavació arqueològica en el forn de calç de l'E.S. CEPSA, carretera TP-2031 (tram Tarragona-Sant Pere i sant Pau). Tarragona, Tarragonès. MORO, A (1993). Memòria de l'excavació d'urgència al forn de calç de Can Montllor (Terrassa, Vallès Occidental). ROSELL, J. SUBIRATS, M. (1987) La producció de la calç ahir. Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona. Barcelona.

